

Γιάννη Ξανθούλη το οποίο κυκλοφόρησε το 2003. ▯ Οκτώ χρόνια αργότερα, ήρθε η κινηματογραφική μεταφορά του, για να βάλει άλλο ένα λαμπερό πετράδι στο στέμμα του Ελληνικού σινεμά.

Περιγράφει μια ιστορία ερώτων σε ένα περιβάλλον που αποτελεί την άλλη πλευρά του νομίσματος του Ελληνικού Στρατού σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, από αυτήν, που με διαφορετικά αριστουργηματικό τρόπο προβάλλει η Λούφα και παραλλαγή ('84) του Ν. Περάκη, αλλά και η Ευδοκία ('71) του Αλ. Δαμιανού, γυρισμένη με άλλα μέσα στην δύσκολη, σύγχρονη της, εποχή.

Μιλώντας για περιβάλλον και για χρονική περίοδο, έχουμε να κάνουμε με ένα στρατόπεδο στο Έβρο, παραμονές Χριστουγέννων του '70. Η δικτατορία είναι στα φόρτε της, από κοντά όλα όσα επέβαλε και η αναφορά δεν γίνεται για τα πολιτικά αλλά και για τα κοινωνικά όπου η διαφορετικότητα ήταν εκ προοιμίου καταδικαστέα και καταδικασμένη. Ζούμε σε μια εποχή συντηρητική.

Στον χακί κόσμο της ταινίας, εκεί στην εσχατιά της Ελλάδας εκείνης της εποχής, γνωστή και ως Γκαντζολία στην φανταρίστικη αργκό, δεν περισσεύουν και πολλά πέρα από βροχή, λάσπη, κρύο και ένα ασφυκτικό πλαίσιο όπου δεν υπάρχει χώρος για οτιδήποτε άλλο πέραν του ενδεδειγμένου.

Κι όμως, εκεί, δημιουργείται το γόνιμο έδαφος για δυο έρωτες, απολύτως απαράδεκτους για τα ήθη, την εποχή, τον τόπο, το στράτευμα.

Κι όμως, πίσω από την σκληρότητα, την αυστηρότητα, και τον όποιο παραλογισμό του στρατού, όπως τον εκφράζουν οι αξιωματικοί, κάτω από τις επωμίδες τους με τα όποια και τα όσα αστέρια, υπάρχουν αδυναμίες και ευαισθησίες. Που κάποια στιγμή τους πιέζουν πιο πολύ, από ότι οι ίδιοι τους στρατιώτες.

Είναι ένα σύμπαν, που κινείται με διαταγές, όπου κυριαρχεί το πολιτιστικό επίπεδο που επιβάλλει η δικτατορία, η οποία ασφαλώς πάτησε με άνεση πάνω σε οτιδήποτε μετεμφυλιακό επικράτησε. Εκεί όπου κανείς δεν χειροκροτεί, αν δεν χειροκροτήσει ο ανώτερος αξιωματικός. Ο ταξίαρχος στην περίπτωση μας.

Σε μια καθημερινότητα όπου όλοι αναφέρονται με πρώτο το βαθμό, μετά το όπλο που ανήκουν, ακολούθως με το επίθετο και κάπου στο τέλος ακούγεται κι ένα όνομα, μικρό. Οι φαβορίτες και τα μακριά μαλλιά είναι αμάρτημα, το ύφος είναι κοφτό, έντονο, διατακτικό, η καλλιτεχνικότητα χλευάζεται και όλα λειτουργούν με εντολές. Εκεί, τρεις άνθρωποι

βρίσκουν, ποιος ξέρει πως, το παράλογο θάρρος να εκφράσουν τον έρωτά τους. Να κάνουν, αυτό το μικρό, το μισό βήμα που σε βγάζει από την κανονικότητα και ή σε προάγει ή σε καταστρέφει. Ενίστε και τα δύο. Το λέει και ο πρωταγωνιστής κάποια στιγμή: *«αυτό ζητάει ο γαμημένος ο έρωτας, την ξεφτίλα»*.

Σεναριακά, πατάει σε δυο, ας τις χαρακτηρίσουμε, ιδεολογικές βάρκες. Αφενός εξασφαλίζει στην «μη κανονικότητα» μια τρυφερή ανθρώπινη προβολή, μια αξιοπρεπή παρουσία, αφετέρου δεν καταδικάζει την «κανονικότητα» με ένα είδος εκδικητικής συμπεριφοράς. Λειτουργεί, τρόπον τινά, συμφιλιωτικά.

Ρεσιτάλ από τον Γιάννη Στάνκογλου και την Ελένη Κοκκίδου, που κάπως ξεχωρίζουν από όλες τις υπόλοιπες εξέχουσες ερμηνείες. Ισχυρή παρουσία η Βίκυ Παπαδοπούλου η οποία, φοβάμαι πως, εκτός ρόλου θα είναι ακόμα πιο γοητευτική. Σφικτή, ζωντανή, διαχείριση της σκηνοθεσίας, με συγκινητικό αποτέλεσμα από τον Νίκο Κουτελιδάκη, αλλά ούτως ή άλλως, δεν υπάρχει συντελεστής που να υστέρησε. Εύσημα και για την μουσική, στον Γιάννο Αιόλου.

Κοστούμια, φωτισμοί, έπιπλα, αυτοκίνητα, μηχανάκια, σκεύη, το πουλί, το πρόσωπο του δικτάτορα, τα χρώματα, το μακιγιάζ πολύ προσεγγμένα, αποτυπώνουν το κλίμα της εποχής πιστά και δείχνουν ότι έγινε σοβαρή και βαριά δουλειά. Τα γυρίσματα έλαβαν χώρα στον Έβρο αλλά κυρίως στην Αλίαρτο, κάτω από αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Πέρασαν τέσσερα χρόνια από την πρεμιέρα της, αλλά παραμένει και θα παραμείνει λόγω περιεχομένου επίκαιρη. Και εποχιακή ένεκα οι ημέρες. Όπως και η προηγούμενη [ανάρτηση](#).